

๕. ถ้าถามแล้วจำเลยจะหาทนายเอง หากต่อมาไม่ตั้งมา และไม่ขอให้ตั้งให้ แสดงว่าจำเลยไม่ประสงค์จะให้มีทนาย ถือว่าชอบ (ฎ.๒๐๖๙/๔๑, ๑๒๖๐/๑๔)

๖. ถ้าถามแล้วจำเลยจะหาทนายเอง แต่ถึงวันนัดหาไม่ได้จึงขอให้ศาลตั้งให้ ศาลต้องตั้งให้ (ฎ.๒๒๐๖/๒๐)

๗. การสอบถาม / การตั้งทนายให้ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบฯ และเป็น ความบกพร่องของ ศต. ที่ศาลสูงจะต้องยกย้อน แต่ถ้ายกย้อนแล้ว จะทำให้จำเลยเสียสิทธิในฐานะนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับไปบ้างแล้ว ศาลฎีกาไม่ยกย้อน

▶ ฎ. ๓๒๗๙/๕๐ จำเลยมี ๒ คน โทษประหาร ศต. สอบถามเรื่องทนายแล้ว จล.ที่ ๑ ไม่ต้องการ แต่ศาลก็ขอแรงทนายให้ หลังจากนั้นมีการตั้งทนายให้ จล.ที่ ๒ เพียงคนเดียวแล้วมีการดำเนินคดีต่อไปจนพิพากษา โจทก์อุทธรณ์ ศอ.๕ เพิ่มลงโทษฐานจำหน่ายผิดอีกกระทง จล.๑ ไม่ฎีกา แต่ จล.๒ ฎีกา ศก.วินิจฉัยว่า จล.๒ ทำผิดร่วมกับ จล.๑ เมื่อเป็นพยานชุดเดียวกัน การทำ หน้าทีของทนายจล.๒ มีผลดูแลคดีของ จล.๑ ด้วยในตัว ดังนั้นจล.๑ จะมีทนาย หรือไม่ ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงผลคดี และจล.๑ ได้สิทธิจากนักโทษเด็ดขาดไปแล้ว ๒ปี จึงไม่ย้อน

▶ **ฎ.๕๗๖๔/๕๐** จำเลยมี พ.ทำหน้าที่ทนายความโดยไม่ปรากฏใบแต่งตั้งทนาย
แต่ พ. ก็ดำเนินการในฐานะทนายของจำเลยจนศต.พิพากษา ภายหลัง
ศอ.ให้จำเลยจัดทำใบแต่งตั้งให้เสียให้ถูกต้อง แต่จำเลยแถลงไม่ประสงค์
จะแต่งตั้งนายเนื่องจากต้องการรับสารภาพ แสดงว่าการดำเนินกระบวนการ
พิจารณาจำเลยไม่เสียเปรียบ จึงไม่ยกย้อน

▶ **๗.ในชั้นสอบสวน** ม.๑๓๔/๑ ว.๑ คดีโทษประหาร / ผู้ต้องหาอายุไม่เกิน ๑๘
ก่อนถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนถามผู้ต้องหาว่ามีทนายหรือไม่
ถ้าไม่มีให้รัฐจัดหาให้ แต่ใน ม.๑๓๔/๔ วรรคท้าย ...” จะรับฟังเป็นพยาน
หลักฐาน ในการพิสูจน์ความผิดของผู้นั้นไม่ได้ “

+++จึงไม่ทำให้การสอบสวนไม่ชอบ

**๘. คำรับของจำเลยเรื่องเพิ่มโทษแม้จะก่อนถามเรื่องทนายความเป็นคนละส่วน
กับกรณีความผิดที่จำเลยถูกฟ้องร้อง ไม่เกี่ยวกับ ม๑๓๓ แม้จำเลยจะให้การ
ก่อนสอบถามเรื่องทนายความก็ไม่เสียไปจึงรับฟังเพื่อเพิ่มโทษจำเลยได้
(ฎ.๘๗๑/๐๙ ฎ.)**

การตรวจพยานหลักฐาน มาตรา ๑๗๓/๑ และ ๑๗๓/๒

▶ การตรวจพยานหลักฐาน

๑. มีเฉพาะที่จำเลยให้การปฏิเสธ หรือไม่ให้การ
๒. เพื่อความรวดเร็ว / ต่อเนื่อง / เป็นธรรม
๓. ต้องแจ้งวันนัดให้คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน
๔. โจทก์ต้องมา มิฉะนั้นถูกยกฟ้องเพราะขาดนัด (ม.๑๗๓/๒ ว.๑ ตอนท้าย
ให้นำ ม.๑๖๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (เคยออก เนฯ แล้ว)

- ▶ ๕. หลังตรวจพยานหลักฐานและกำหนดวันนัดสืบพยานแล้ว หากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะให้มีการ **สืบพยานล่วงหน้าก่อนถึงวันนัด** ตาม ม.๑๗๓/๒ ว.๒ ได้ แต่ต้องสืบต่อหน้าจำเลย (เป็นคนละกรณีกับ มาตรา ๒๓๗ ทวิ)

▶ **มาตรา ๑๗๔ โจทก์สืบก่อน**

๑. คดีอาญาต้องสืบพยานโจทก์ก่อน จะให้จำเลยนำสืบก่อนไม่ได้

ฎ.๑๒๗/๐๓ ต่างคนต่างทำร้าย / ต่างคนต่างฟ้อง / ศาลสั่งรวม แต่
จะสืบทีละข้างจนเสร็จไม่ได้

๒. คดีขอคืนของกลาง / ขอให้รับทรัพย์ตาม พ.ร.บ.มาตรการ

ไม่อยู่ในบังคับ ม.๑๗๔ ผู้ร้อง / ผู้คัดค้านแล้วแต่กรณีนำสืบก่อน

(ฎ.๑๘๔/๒๔, ๘๘๔๔/๒๓)

๓. ขอนับโทษต่อจากคดีในศาลเดียวกัน โจทก์ก็มีหน้าที่นำสืบ

ไม่ใช่เรื่องที่ศาลรับรู้เอง **(ฎ.๗๒๖๒/๔๖)**

๔. ศาลไม่สามารถนำคำเบิกความของจำเลยที่ตอบคำถามค้านของโจทก์
มาฟังเพื่อลงโทษจำเลยได้ โจทก์สืบไม่ครบก็เอามาเติมเต็มไม่ได้

▶ **ฎ.๕๔๘๕/๓๗** โจทก์ไม่ได้นำสืบว่าอาวุธปืนนั้นไม่มีทะเบียน แม้จำเลย

จะตอบคำถามค้านโจทก์ว่าอาวุธปืนที่ใช้ยิงไม่มีทะเบียน ก็ลงโทษ
ฐานมีอาวุธปืนไม่มีทะเบียนไม่ได้ เพราะไม่ใช่การรับสารภาพ

▶ ข้อสังเกต

+++ หากจำเลยแถลงยอมรับข้อเท็จจริง และศาลได้จัดไว้ในรายงานฯ
ถือว่าจำเลยยอมรับข้อเท็จจริงตามที่โจทก์บรรยายฟ้องแล้ว
ศาลรับฟังได้โดยโจทก์ไม่ต้องนำสืบ (ฎ. ๓๐๔๐/๓๕)

เรียกสำนวนการสอบสวนจากอัยการ (มาตรา ๑๗๕)

๑. มาตรา ๑๗๑ วรรค ๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการสอบสวน และการพิจารณา
มาใช้ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องโดยอนุโลม โดยยกเว้น ม.๑๗๕ แต่ศาลก็เรียกได้
ฎ.๑๒๘/๘๗ ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนมา
ประกอบคดีได้

▶ **หมายเหตุ** การยกเว้น ม.๑๗๕ เลยกทำให้ศาลเรียกได้เสมอไม่ต้องรอให้
สืบโจทก์เสร็จ

๒. เป็นอำนาจของทุกชั้นศาล

๓. การเรียกสำนวนการสอบสวน ไม่ใช่การพิจารณาและการสืบพยาน
จึงไม่ต้องทำต่อหน้าจำเลย (ฎ.๕๒๓๙/๔๗)

จำเลยรับสารภาพ (มาตรา ๑๗๖)

▶ มาตรา ๑๗๖

๑. ถ้าจำเลยให้การ**รับสารภาพตามฟ้อง** ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไป**ก็ได้**

+++ เป็นดุลยพินิจ (ฎ.๒๙๔๔/๔๔)

ฎ.๗๙๕๐/๔๙ ม.๑๗๖ มิได้หมายความว่าเมื่อจำเลยให้การรับสารภาพแล้วศาลจะต้องพิพากษาลงโทษจำเลยเสมอไป ถ้าเห็นว่าไม่ผิดย่อหย่อนฟ้องตาม ม.๑๘๕ ได้ หรือเห็นควรให้มีการสืบพยานก่อนก็ได้โดยเป็นอำนาจของศาลที่จะสั่งได้และทุกชั้นศาล (ฎ.วางหลัก)

๐๐ ถ้าศาลไม่สั่งสืบก็ต้องถือว่าข้อเท็จจริงยุติแล้วว่าจำเลยกระทำความผิด

ฎ.๒๗๗๕/๔๘ และ ๔๘๔/๔๙ เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพและศาลสั่งสืบเสาะ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการสืบเสาะเพื่อใช้ประกอบดุลยพินิจในการกำหนดโทษเท่านั้น จึงไม่สามารถนำข้อเท็จจริงที่ได้จากรายงานการสืบเสาะมายกฟ้องได้

ฎ.๑๙๕๗/๑๕ ญ. เมื่อรับสารภาพต้องถือว่าข้อเท็จจริงยุติตามคำรับ แม้ ในคดีนั้นจะมีจำเลยอื่นปฏิเสธและศาลไม่ได้สั่งแยกฟ้องแล้วทางนำสืบ ได้ความว่ามิติดฐานอื่นก็ต้องพิพากษาลงโทษตามฟ้องที่รับสารภาพ

๐๐ คำรับสารภาพต้องชัดเจนว่ารับฐานใด หากไม่ชัดเจนเป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้น ที่จะต้องถามให้ชัดเจน

ฎ.๗๗๓๕/๕๗ โจทก์ฟ้องลักทรัพย์หรือรับของโจร ศต.อ่านและอธิบายฟ้องให้ จำเลยฟัง จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง เป็นกรณีที่ ศต. มิได้สอบถาม คำให้การของจำเลยให้ชัดเจนว่าจำเลยจะให้การรับสารภาพในข้อหาใดข้อหาหนึ่ง จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบด้วย ป.วิอาญา ม.๑๗๒ ว.๒

▶ **๐๐ ต้องรับสารภาพจริง ๆ**

ฎ.๑๓๑๘/๒๓ จำเลยให้การว่าความจริงถูกระเบิดไม่ใช่ของจำเลย แต่เพื่อไม่ยุ่งยาก
แก่คดีจึงขอรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา **ดังนี้ไม่ใช่คำรับสารภาพตามฟ้อง**

ฎ.๑๓๕๒๖/๕๓ รับสารภาพแต่แถลงข้อเท็จจริงว่าไม่มีเจตนา ฟังไม่ได้ว่า
รับสารภาพ

▶ **๐๐** รับสารภาพแต่มีคำแถลงเพิ่มเติมว่า**ทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์** ถือว่า
รับสารภาพ ส่วนคำแถลงเป็นการขอบรรเทาโทษ / ลดโทษไม่ใช่การปฏิเสธว่า
ไม่มีเจตนา (**ฎ.๒๒๗๔/๒๕**)

▶ **๒. คำรับสารภาพ ด่วนทให้คำว่า “รับสารภาพตามฟ้อง”**

๒.๑ รับสารภาพ**ตามฟ้อง**

๒.๒ รับสารภาพ**ตลอดข้อหา**

๒.๓ รับสารภาพว่า**ได้กระทำความผิดตามฟ้อง**

▶ **รับสารภาพตามฟ้อง** ถือว่ารับทุกอย่างที่อยู่ในคำฟ้อง ทั้งข้อหาและ อื่น ๆ

(**ฎ.๕๒๔๘/๔๖ ฎ. และ ๕๗๙/๖๒**) แต่มี **ฎ.๑๕๗๑๙/๕๗** ที่ไม่ถือว่า
รับว่าเป็นจำเลยเดียวกัน

▶ **๓. กรณีจำเลยยื่นคำให้การ ๒ ครั้งไม่เหมือนกัน**

ฎ.๒๐๓๘/๓๘ ให้ศาลสอบถามจำเลยว่าจะให้การอย่างไร

▶ **๔. ข้อยกเว้นที่ต้องสืบประกอบ ... ความผิดอัตราโทษขั้นต่ำจำคุกตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไปหรือโทษสถานหนักกว่า**

๔.๑ **ไม่ต้องคำนึงโทษขั้นสูง (ฎ.๑๒๑๔/๒๙)**

๔.๒ หากมีหลายข้อหา **ดูเป็นรายฐานความผิด**ว่าฐานนั้นว่าขั้นต่ำ ๕ ปีหรือไม่

๔.๓ จำเลยเป็นเด็ก / เยาวชน ซึ่ง ป.อาญา ม.๗๕ และ๗๖ ให้ลดมาตราส่วนโทษก็ **ดูโทษเต็มก่อนลด**

ฎ.๙๔/๓๘ ฟ้องจำเลยอายุ ๑๖ ปี อัตราโทษจำคุกอย่างต่ำตั้งแต่ ๕ ปี แต่ ป.อาญา ม.๗๕ **ต้องลดมาตราส่วนโทษกึ่งหนึ่ง** ก็ยังต้องสืบประกอบ

ฎ.๗๒๐๗/๓๙ จำเลยอายุ ๑๗ ปี ตาม ม.๗๖ ถ้าศาลเห็นสมควรจะลดมาตรฐาน
โทษให้ซึ่งเป็นดุลยพินิจ ก็จะสืบประกอบ ต้องดูโทษเต็มตามกฎหมาย
๔.๕ พยายาม / สนับสนุน ตาม ป.อาญา ม.๘๐ และ ๘๖ รับโทษ ๒ ใน ๓
จะสืบประกอบหรือไม่ ต้องคำนวณลดระวางโทษก่อนด้วย

ฎ.๕๒๙/๙๖ พยายามกระทำความผิดลงโทษได้เพียง ๒ ใน ๓ เมื่อจำเลย
รับสารภาพจึงไม่ต้องสืบประกอบ (**ตัดสินโทษตามกม.เก่า**)

๔.๕ **บันดาลโทสะ** ตาม ม.๗๒ ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมาย
กำหนดเพียงใดก็ได้ จึงเท่ากับไม่มีโทษจำคุกขั้นต่ำ

ฎ.๑๑๘๑๗/๕๖ ฟ้องมาผู้อื่นโดยบันดาลโทสะ ซึ่งศาลจะลงโทษ
น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดเพียงใดก็ได้ กรณีจึงไม่มีอัตราโทษ
จำคุกอย่างต่ำ เมื่อจำเลยรับสารภาพจึงไม่ต้องสืบประกอบ

๔.๖ หากไม่สืบประกอบ เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ที่ไม่ชอบ ต้องดูว่าเป็นความบกพร่องของใคร

๔.๖.๑ ถ้าโจทก์แถลงว่าไม่ติดใจสืบ เป็นความบกพร่องของโจทก์

ที่ไม่นำพยานมาสืบ ศาลต้องยกฟ้อง (ฎ.๕๙๑/๓๖)

๔.๖.๒ ถ้าศาลไม่สั่งให้สืบโดยที่โจทก์ไม่ได้แถลง เป็นความบกพร่อง

ของศาล ศาลสูงยกฟ้องไม่ได้ ต้องยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น

(ยกย้อน) (ฎ.๙๔๗/๓๓)

๔.๗ พยานที่สืบประกอบต้องมีที่มาเป็นอิสระจากคำรับสารภาพ หากมีเพียง

คำรับในชั้นสอบสวนก็ถือว่ายังไม่เป็นที่พอใจ (ฎ.๘๕๘/๔๗)

๔.๘ หากศาลพิพากษาลงโทษ จำเลยอุทธรณ์เรื่องการรับฟังพยานหลักฐาน

ว่ายังไม่พอใจที่จะรับฟังได้ว่าจำเลยกระทำผิดตามฟ้อง หรือโจทก์

สืบไม่สมได้ แต่จะอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิดไม่ได้เพราะเป็นการ

อุทธรณ์โต้เถียงข้อเท็จจริงที่ขัดกับคำให้การรับสารภาพ หรือเป็นการ

ยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ในชั้นอุทธรณ์ต้องห้ามอุทธรณ์ตาม ป.วิแพ่ง ม.๒๒๕

ว.๑ ประกอบ ป.วิอาญา ม.๑๕ (ฎ.๑๓/๖๐)

กรณีสั่งให้แยกห้องจำเลยที่ปฏิเสธ ม.๑๗๖ ว.๒

▶ มาตรา ๑๗๖ วรรคสอง

๑. มีจำเลยหลายคน
๒. จำเลยบางคนรับสารภาพ
๓. ศาลเห็นสมควร (ดุลยพินิจ)
๔. สั่งจำหน่ายคดีจำเลยที่ปฏิเสธ เพื่อให้โจทก์ฟ้องเป็นคดีใหม่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด (ถัด)

xii

- ▶ ๑. โจทก์ต้องฟ้องตามข้อหาเดิมเท่านั้น จะฟ้องข้อหาอื่นไม่ได้

(ฎ.๘๓๑/๐๒)

- ▶ ๒. เมื่อสั่งให้แยกฟ้องแล้ว คำขออื่นในคดีเดิมย่อมตกไป ต้องขอในคดีใหม่ด้วย เช่น นับโทษต่อ เพิ่มโทษ ริบของกลาง

(ฎ.๕๑๙๐/๒๙)

- ▶ ๓. ในทางกลับกัน หากมีคดีใดขอให้นับโทษจำเลยต่อจากคดีเดิม ดังนี้ เมื่อแยกฟ้องเป็นคดีใหม่แล้วก็ต้องขอแก้ฟ้องเพื่อขอให้นับโทษต่อจากคดีใหม่แทนด้วย (ฎ.๑๖๕๓/๑๕)

xi

๔. คดีใหม่ต้องยื่นบัญชีระบุงพยานใหม่ด้วย ทำเหมือนกับฟ้องคดีใหม่ทั่วไป
ฎ.๓๓๘๙/๒๒ ศาลสั่งให้แยกฟ้อง การฟ้องใหม่โจทก์ต้องยื่นบัญชีระบุงพยาน
ใหม่ด้วย แต่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลรับฟังพยานที่ระบุไว้ใน
คดีเดิมได้ตาม ป.วิอาญา ม.๑๕ ประกอบ ป.วิแพ่ง ม.๘๗ (๒)
๕. แยกฟ้องแล้วจะนำเหตุลักษณะคดีตาม ม.๒๑๓ *มาใช้ไม่ได้
เพราะเป็นจำเลยคนละคดีกันแล้ว (ฎ.๑๐๔๐/๑๖) X

▶ ๖. หากคดีเดิมมีการสืบพยานไปบ้างแล้ว หากเป็นการสืบต่อหน้าจำเลย
ที่แยกมาฟ้องแล้ว นำมาใช้ได้โดยถือว่าเป็นการพิจารณาและสืบพยาน
โดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลยแล้ว (ฎ.๑๔๕๗/๓๑) IX

▶ **ข้อสังเกต**

- ▶ **๑.คดียาเสพติดตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ ม.๑๓ จะสืบประกอบโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น**
- ▶ **๒. ต้องรับสารภาพตามข้อหาที่ฟ้องเท่านั้น จะรับฐานอื่นไม่ได้ แม้จะไม่ใช้ข้อหา ที่ต่างในสาระสำคัญก็ตาม**

ฎ.๕๖๖๖/๕๕ ฟ้อง ล.๑ ลักทรัพย์ ล.๒ และ ล.๓ รับของโจร แต่ ล.๒ และ ล.๓

รับสารภาพลักทรัพย์ เมื่อโจทก์ไม่สืบต้องยกฟ้อง และนำ ม.๑๙๒ ๖.๓ มาใช้ไม่ได้

VIII

การอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง

- ▶ **มาตรา ๑๘๒ วรรค ๒** ให้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งในศาลโดยเปิดเผย ในวันเสร็จการพิจารณา หรือภายใน ๓ วันนับแต่วันเสร็จคดี ถ้ามีเหตุสมควร จะเลื่อนไปอ่านวันอื่นก็ได้ **แต่ต้องจดรายงานเหตุไว้**

๑. อ่านแล้วมีผลทันที แม้จะอ่านใหม่ก็ไม่กระทบกับการอ่านที่ชอบแล้ว

ฎ.๒๗๖/๐๕ ญ.ออกหมายจับจำเลยมาฟังเกิน ๑ เดือนแล้วไม่ได้ตัวจึงอ่านให้โจทก์ฟัง

ถือว่าอ่านให้จำเลยฟังโดยชอบแล้ว แม้จะได้อ่านให้จำเลยฟังเมื่อได้ตัวมาหลังจากอ่านครั้งแรก ๕ เดือน ก็เป็นเพียงให้จำเลยทราบ หากเป็นการยึดอายุฎีกาไม่

VII

▶ ๒. ไม่จำเป็นต้องอ่านให้จำเลยฟังพร้อมกันทุกคน เมื่ออ่านให้จำเลยคนใดฟังแล้ว จะมีผลกับจำเลยคนนั้นจะต้องยื่นอุทธรณ์ภายใน ๑ เดือน (ฎ.๖๘๘/๒๖)

▶ ๓. แม้ไม่ใช่วันนัดฟัง แต่เมื่อเสร็จการพิจารณาแล้วอ่านได้เลย

ฎ.๖๙๖๙/๔๖ ศต.นัดฟังคำพิพากษา ศอ. เมื่ออ่านให้ฟังแล้วปรากฏว่า ศอ.ยกคำพิพากษาของ ศต. ให้ ศต.นัดฟังคำพิพากษาใหม่และดำเนินการต่อไป ศต.จึงอ่านคำพิพากษาของศต.ให้โจทก์และจำเลยฟังต่อเนื่องกันไปเลย ดังนี้ถือว่าอ่านโดยชอบตาม ม๑๘๒ ว.๒

VI

▶ ๔. แม้ กม.จะให้อ่านให้คู่ความฟัง แต่ในส่วนของจำเลยต้องอ่านให้ตัวจำเลย และไม่จำเป็นต้องอ่านให้ทนายจำเลยฟังด้วย (คริ.๓๐๗๒/๔๖)

▶ ๕. หากจำเลยไม่มาฟังจนศาลออกหมายจับเพื่อให้มาฟังแล้ว ไม่จำเป็นต้องแจ้งวันนัดอ่านให้จำเลยทราบอีก โดยหากออกหมายจับครบ ๑ เดือนแล้ว ยังจับตัวไม่ได้ ศาลก็อ่านลับหลังได้ (ฎ.๖๐/๒๘)

V

การทำคำพิพากษา มาตรา ๑๘๕

▶ มาตรา ๑๘๕

๑. การวินิจฉัยให้ถือเสียงข้างมาก
๒. หากหาเสียงข้างมากไม่ได้ให้ผู้ที่เห็นเป็นผลร้ายแก่จำเลยมากกว่ายอมเห็นด้วย

ฎ.๖๙๘๘/๔๙ องค์คณะมี ๒ คน จึงหาเสียงข้างมากไม่ได้ แต่คำพิพากษา

พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดและลงโทษ และมีความเห็นแย้งว่าจำเลย
ไม่มีความผิดและควรยกฟ้อง แสดงว่าถือเอาความเห็นของผู้ที่มีความเห็น
เป็นผลร้ายกับจำเลยมากกว่า ข้อต่อ ม.๑๘๕

IV

ผลของคำพิพากษา มาตรา ๑๘๕

กรณีให้ศาลยกฟ้อง

- ▶ ๑. จำเลยไม่ได้กระทำความผิด
- ▶ ๒. การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด
- ▶ ๓. คดีขาดอายุความ
- ▶ ๔. มีเหตุตาม กม.ที่จำเลยไม่ควรถูกปรับโทษ

III

▶ กรณีให้ศาลลงโทษจำเลยตามความผิด

๑. จำเลยได้กระทำความผิด
๒. ไม่มีการยกเว้นโทษตามกฎหมาย

ฎ.๘๐๔๖/๔๒ เหตุต่าง ๆ ที่ศาลจะยกฟ้องนั้น ศาลสามารถหยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้โดยที่จำเลยไม่ต้องยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้

ฎ.๓๔๖๘/๕๓ จะนำข้อเท็จจริงจากรายงานการสืบเสาะ* มาเป็นเหตุเพื่อยกฟ้องไม่ได้

||

▶ ข้อสังเกต

๑. ข้อหาที่ยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น หากคดีขึ้นศาลสูง แล้วศาลสูงเห็นว่าเป็นข้อเท็จจริงอันเกี่ยวพันกัน และการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ศาลสูงก็ยกฟ้องได้ (ฎ.๗๙๔๑/๕๑)

+++ ไม่รวมในชั้นได้สวนมูลฟ้องที่ศาลสั่งมีมูลแล้วเด็ดขาดตาม ม.๑๗๐

|

- ▶ ๒. คดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ / ฎีกา หรือต้องห้ามอุทธรณ์ / ฎีกาข้อเท็จจริง หากสำนวนขึ้นมาศาลสูง แล้วศาลสูงเห็นว่า ศาลล่างลงโทษหนักไป ศาลสูงก็มีอำนาจลงโทษตามที่เหมาะสมได้ตาม ม.๑๘๕ ว.๒ ประกอบ ม.๒๑๕ และ ม.๒๒๕ (ฎ.๗๑๒๓/๕๓, ๒๐๒๕/๕๑)
- ▶ ๓. แม้ ม.๑๘๕ จะบัญญัติให้ศาลยกเหตุต่าง ๆ ขึ้นมายกฟ้อง แต่ตามแนวฎีกา ศาลยกเหตุในการลดโทษ หรือบรรเทาโทษได้ด้วย

รายละเอียดในคำพิพากษา มาตรา ๑๘๖

- ▶ **มาตรา ๑๘๖ (๖)** คำพิพากษาต้องมีเหตุผลในการตัดสินทั้งปัญหาข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย
- ▶ **มาตรา ๑๘๖ (๗)** คำวินิจฉัยเรื่องของกลาง หรือในเรื่องฟ้องทางแพ่ง **ฎ.๕๓๗๙/๕๕** ศาลพิพากษาลดโทษให้จำเลยถึงหนึ่งโดยไม่ได้ระบุเหตุบรรเทาโทษ ตาม ป.อาญา ม.๗๘ ว.๒ จึงไม่ชอบตาม ม.๑๘๖ (๖) **ฎ.๒๘๖/๕๕** โจทก์มีคำขอให้ริบของกลาง ศต.พิพากษามีว่า.. **“คำขออื่นให้ยก”** แม้จะเข้าใจว่ายกคำขอริบของกลาง แต่เมื่อไม่ให้เหตุผลว่าทำไมไม่ริบจึงไม่ชอบ

▶ คำวินิจฉัยเรื่องของกลางรวมถึงเรื่องการสังเค้งของกลางด้วย

และศาลสังเค้งได้โดยที่โจทก์ไม่ต้องขอ และไม่เป็นการพิพากษาเกินคำขอ

ฎ.๑๒๑๗/๕๓ เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าอาวุธปืนมีทะเบียน และไม่ได้ใช้

ในการกระทำความผิด แม้โจทก์ไม่ได้ขอให้คืนแก่เจ้าของ ศาลก็

สังเค้งของกลางแก่เจ้าของได้ตาม ม.๑๘๖ (๙)

การแก้ไขคำพิพากษา

▶ **มาตรา ๑๙๐** ห้ามแก้ไขคำพิพากษา / คำสั่ง นอกจากแก้ถ้อยคำที่

เขียน / พิมพ์ผิดพลาด

++ ห้ามเฉพาะแก้คำพิพากษา แต่ถ้าเป็นการแก้หมายจำคุกคดีถึงที่สุดไม่ห้าม

ฎ.๕๙๑๗/๕๙ ศาลจำคุกและนับโทษต่อรวมแล้วเกิน ๒๐ปี ขัดต่อ ปอ.ม.๙๑(๒)

ศาลยอมแก้ไขหมายจำคุกเป็นไม่นับโทษต่อได้ ไม่เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลง

คำพิพากษา เพราะเป็นเรื่องการบังคับคดีที่ศาลจะต้องออกหมายจำคุกเมื่อ

คดีถึงที่สุด

+++++ จบครั้งที่ ๕ +++++